

Majkowski, Jerzy

Nagrody Nobla 2011 w dziedzinie medycyny i w dziedzinie chemii (Warszawa, 6 grudnia 2011 r.)

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 74, 37-38

2011

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

ną noc ponad 3800 gości. Przyczynił się do tego zarówno bogaty i różnorodny program imprezy, jak i wspaniała pogoda. Każdy mógł znaleźć coś dla siebie — były wystawy historyczne (*Polscy badacze Syberii, Dzieje Pałacu Staszica, Maria Skłodowska–Curie, Julian Ochorowicz (1850–1917). Człowiek renesansu w czasach pozytywizmu. Śmiały myśliciel. Absolwent Uniwersytetu Warszawskiego, Autografy*), ekspozycje obrazów (Pauliny Kopestyńskiej, Joanny Wisławskiej), koncert Chóru Kameralnego przy Towarzystwie Naukowym Warszawskim, zwiedzanie z przewodnikami reprezentacyjnych, zamkniętych dla warszawiaków na co dzień sal Pałacu Staszica, spotkania z artystami, pokaz mody i biżuterii, konkursy, prelekcje, prezentacje multimedialne, malowanki dla małych i poważne dyskusje naukowe. Archiwum Polskiego Radia, które wystąpiło gościnnie w domu polskiej nauki, zaprosiło gości na ciekawy i urozmaicony program *Wysłuchaj się w historię*. Tym wszystkim wydarzeniom towarzyszyła niezwykła, wyjątkowa atmosfera, jaka panuje tylko podczas Nocy Muzeów.

Dr Joanna Arvaniti
Polska Akademia Nauk
Archiwum w Warszawie

NAGRODY NOBLA 2011 W DZIEDZINIE MEDYCZYNY
I W DZIEDZINIE CHEMII
(Warszawa, 6 grudnia 2011 r.)

Sesja Noblowska odbyła się w sali posiedzeń Rady Wydziału Biologii Uniwersytetu Warszawskiego. Nagroda Nobla była przyznana po raz 102. w dziedzinie medycyny i fizjologii (w tym roku biochemii). Organizatorami konferencji był Wydział IV Nauk Biologicznych TNW i Wydział V Nauk Lekarskich TNW oraz Wydział Biologii UW, Centrum Doskonałości ANIMBIOGEN in EU, Instytut Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu.

Prof. dr hab. Lech Zwierzchowski i prof. dr hab. n. med. Jerzy Majkowski, otwierając konferencję, wprowadzili uczestników w tematykę konferencji i poprowadzili dyskusję.

Wygłoszono dwa referaty, przygotowane przez biologa i lekarza. Prof. dr hab. Nadzieja Dreła (Zakład Immunologii Wydziału Biologii UW) wygłosiła referat *Nagroda Nobla — dwa rodzaje odporności*, zaś prof. dr hab. n. med. Marek Jakóbisiak (Zakład Immunologii Centrum Biostruktury WUM) — *Znaczenie nagrodzonych badań — Nagroda Nobla 2011*.

Prelegenci przedstawili sylwetki trzech noblistów i ich wkład w nagrodzone badania: Jules Hoffman, ur. 1941 w Luksemburgu, immunolog francuski; Ralph Steinmann, ur. 1943 w Montrealu; Bruce Butler, ur. 1957 w Chicago. Przyznane nagrody dotyczyły aktywacji odporności wrodzonej i tzw. adaptacyjnego układu odpornościowego (nabytego). Wyniki badań mają znaczenie dla leczenia m.in. nowotworów.

Prelegenci przedstawili dwa rodzaje odporności: wrodzoną i nabytą. Szczególnie interesujące są odkryte przez Ralpha Steinmanna w 1971 roku komórki dendrytyczne (nazwane tak z uwagi na ich podobieństwo do dendrytów w układzie nerwowym); odkrycie to przez wiele lat pozostawało bez echa. Badania otworzyły nowy rozdział dotyczący drugiego tzw. adaptacyjnego układu immunologicznego. Ten układ różni się od wrodzonego układu immunologicznego pod względem morfologicznym i funkcjonalnym. Komórki dendrytyczne znajdują się wszędzie w ustroju ssaków i reagują na bodźce środowiskowe — adaptując reakcje organizmu stosownie do zmieniającego się środowiska. Wytworzone (nauczone) reakcje są swoiste na czynniki środowiskowe i zostają utrwalone (zapamiętane) — w przeciwieństwie do wrodzonego układu odpornościowego, który reaguje natychmiast w stosunku do patogenu, ale w sposób nieswoisty. Te dwa układy stanowią dla organizmu bariery ochronne: układ odpornościowy wrodzony — pierwsza linia obrony i układ adaptacyjny — druga linia obrony.

Prof. Jerzy Majkowski